

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardi Lessii E Societate Iesv Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Humanis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicae Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Circa Articulum 1. & 2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

QVÆSTIO VIII.

De Ministro Confessionis.

Circa Articulum I. & II.

DVBIVM I.

Virum Minister Confessionis sit solus Sacerdos?

NOtandum est: Lutherum articulo 13. inter articulos à Leone X. damnatos, affirmare Papam aut Episcopum non plus posse in Sacramento Penitentia, aut remissione peccatorum, quam mulierem, aut puerum. Idem sequitur ex doctrina Caluini. Fundamentum vtriusque est; quia, vt ipsi putant, Sacramenta non operantur, nisi excitando fidem: atqui verba absolutionis à quocunque recitentur, æquè fidem excitant. Eandem hæresim docuit Ioannes Wicleff, vt testatur Thomas Waldensis, tom. 2. c. 135. Pro veritate: Dico Primò: Fide tenendum est, solum Sacerdotem esse ministrum huius Sacramenti. Patet ex Concilio Lateran. c. 21. & ex Concil. Florentino in instructione Armenorū, & Tridentino sess. 14. cap. 6. & canone 10. Probatur, Quia Matthæi 18. solis Apostolis promissa est potestas ligandi & soluendi. Et Ioan. 20. solis illis tradita est eadem potestas; & in illis, solis Episcopis, & Presbyteris, eorum in hoc successoribus, vt notat Hieronymus in c. 16. Matthæi, & Concilium Trident. suprâ. Confirmatur; Quia in veteri Testamento iudiciū Lepre solis Sacerdotibus erat commissum: vnde Dominus Lucæ 17. Leprosi ait, *Vt ostenderet se Sacerdotibus.* Idem docent omnes Patres: elegantissimè Chrysost. lib. 3. de Sacerdotio. Ratio præter cæteras est; quia in hoc Sacramento est quoddam Iudiciū: atqui potestas iudicandi nullo modo debuit omnibus committi. Si enim in rebus terrenis non quiuis habet potestatem iudicandi, sed certi quidam à Principe constituti, multò minùs in ijs, quæ ad animæ salutem pertinent.

Dico Secundò: Hinc fit, vt confessio facta Laico, nullo modo sit sacramentalis, nec vnquam fuerit necessaria. Prior pars patet: quia Laicis non est commissa potestas Clauium, sed solis Sacerdotibus. Altera pars probatur: quia nullum extat præceptum, nisi de faciendâ confessione Sacerdoti: ergo quando huic non possumus, non tenemur Laico. Confirmatur: quia necessitas confessionis nascitur ex eo, quòd necessaria sit absolutio, quam Laicus non potest dare.

Dices Primò: Cyprianus epist. 13. concedit vt lapsi in persecutione possint in articulo mortis, si Sacerdos non adfuerit, apud Diaconum exomologesin facere, & manus impositionem in penitentiam accipere. Et Author libri *De falsa & vera Penitentia* cap. 10. *Tanta, inquit, vis est confessionis, vt, si deest Sacerdos, confiteatur proximo.* Et Beda in cap. 5. epistolæ D. Iacobi: *Coequalibus quotidiana & leuis, grauiora verò Sacerdoti pandamus.* Similia habet Glossa in Capit. *Pastoralis*, Tit. de Officio Iudicij ordinarij.

Respondeo: His locis non agitur de confessione Sacramentali; id est, eâ, quæ fit propter absolutionem à peccatis: hoc enim sine confiteri illi, qui non est Sacerdos, est magnum sacrilegium; sed

de ea, quæ fit ob aliam causam. Et Cyprianus quidem agit de confessione, quæ ab agentibus publicam penitentiam fieri solet in eum finem, vt absoluantur ab excommunicatione, & reconcilientur Ecclesiæ; quæ confessio fieri potest Diacono habenti iurisdictionem absoluedi ab excommunicatione, concessam ab Episcopo. Quod autem ad hunc D. Cypriani locum hic annotat Pamelius, fortasse absente Episcopo, & Presbyteris carceribus inclusis, ex priuilegio quodam in necessitate Diaconis concessam fuisse penitentium reconciliationem; sicut à Gregorio Presbyteris concessam legimus Sacramenti Confirmationis administrationem, non est probabile: Tum, quia nemo vnquam de hoc dubitauit, omnes enim Patres clarè docent solis Sacerdotibus potestatem remittendi peccata esse concessam: tum quia Diaconus omnino caret Characterè sacerdotali; vnde est longè maior distantia inter Diaconum & Presbyterum, quam inter Presbyterum & Episcopum. In reliquis testimonijs cõmendatur confessio facta Laico, non vt necessaria, sed tanquam utilis: tum ad excitandum in se dolorem peccatorum; tum ad satisfaciendum per illam verecundiam; tum etiam ad petendum consilium. Ob hanc causam etiam Magister dist. 17. eam laudat; quem sequuntur plerique Doctores. Sed hoc intelligendum quando abest scandalum, & omne aliud periculum, quod ex tali confessione possit nasci.

Dices Secundò: D. Thomas art. 2. ad 1. ait, in necessitate debere penitentem confiteri cui potest.

Respondeo cum Soto; Illud *Debere* non significat præceptum, sed consilium; quod tempore D. Thomæ frequentius erat in vsu. Quòd autem addit D. Thomas *Defectum Sacerdotis tunc à summo Sacerdote suppleri*; intelligi debet suppleri quoad consecutionem remissionis peccatorum, si penitens sit contritus. Alioquin non est probabile, Deum supplere defectum essentialem Sacramenti, vt suprâ dictum est de Baptismo qu. 68. art. 9. dub. 1.

Sed Dubium est, Vtrum, si Laicus tentet absolvere, efficiatur irregularis?

Respondeo: Non fieri irregularem, quidquid dicat Sotus, & alij quidam. Ita Siluester Verbo *Confessio* 1. in principio. Ratio est: Quia nemo incurrit penam irregularitatis, nisi expressum hoc sit in iure; vt patet Capit. *Is quis*; de Sententia excommunicationis in 6.

Sed inquit Sotus; Capitulo *Si quis*; de Clerico non ordinato, imponitur pena irregularitatis solemner baptizanti, aut aliquod officium diuinum exercenti sine debito ordine. Nomine autè *Officij diuini* comprehenduntur omnia Sacramenta.

Respondeo: Nomine *Officij diuini* non intelligi omnia Sacramenta; sed ea, quæ non sunt Sacramenta, tamen Ordinem sacrum requirunt; vt sacrificium Missæ, & solemnis decantatio Euangelij, aut Epistolæ, Benedictio aquæ, Chrysmatis, Templorum. Vnde in Iure *Officium diuinum* distinguuntur contra Sacramenta; vt infra dicemus.

DVBIVM

1
Error
Lutheri,

Caluini,

2
Wicleff,

3
Solutio
Sacerdos est
Minister
Confessio-
nis.

3
Confessio
facta Lai-
co nec Sa-
cramenta-
lis est, nec
vnquam
necessaria.

4

Quæ con-
fessio possit
Diacono
committeri.

Confessio
facta Laico
cur, & in
quo com-
mendatur.

Explicuit
D. Tho-
mas.

Laicus
tentans ab-
solvere,
non fit
irregula-
ris.

DVBIVM II.

Vtrum in Sacerdote, cui sit Confessio, sit necessaria Iurisdicctio?

Respondeo: Iure diuino necessariam esse Iurisdicctionem ad absoluendum poenitentem à peccatis, adeò, vt sine illà, nulla sit confessio. Est omnino certa propositio.

Prior pars Probatur Primò: Nam absolutio est actus iudicialis, vt docet Concilium Tridentinũ fess. 14. cap. 7. & definit can. 9: ergo necessariò requirit Iurisdicctionẽ. Patet Consequentiã: Quia Iurisdicctio nihil est aliud, quàm potestas iudicandi, vel regendi, cuius Actus sunt, *Præcipere, Vetare, Punire, Absoluere, Dispensare.* Quamuis non sit necessarium, vt omnes hi actus cuius habenti qualemcumque Iurisdicctionem, competant: satis est vt conueniant illis, in quibus est Iurisdicctio plena, vt sunt Prælati Ecclesiæ. Probatur Secundò: Quia ob hanc causam Capit. *Si Episcopus*, de Poenitentijs & remissionibus in 6. dicitur, *Nullã Consuetudine posse induci, vt quis præter licentiam superioris sui Confessore sibi valeat eligere;* nempe, quia requiritur Iure Diuino vera Iurisdicctio, quam Poenitens dare non potest. Probatur Tertiò: Quia Concilium Florentinum cum materiã & formã huius Sacramenti, quæ iure diuino sunt necessaria, coniungit *Ministrum habentem iurisdicctionem.*

Hinc sequitur altera pars, videlicet absolutio- nem sine iurisdicctione factã, esse nullam; quod expresse docet Concilium Tridentinũ c. 7. dicens: *Per suasum semper in Ecclesiã Dei fuisse, esseque verissimum, nullius momenti esse debere eam absolutio- nem, quam Sacerdos in eum profert, in quem ordinariam, aut subdelegatam iurisdicctionem non habet.*

DVBIVM III.

Vtrum Sacerdos hanc iurisdicctionem habeat ex suã ordinatione, an ab Ecclesiã?

Quidam sentiunt, omnem Iurisdicctionem haberi ex Ordinatione completam, sic, vt sepositã lege Ecclesiã quibus Sacerdos possit quemuis absolue: Ecclesiã autem ad vitandam confu- sionem, id vetuisse. Hanc sententiã fusè prosequi- tur Durandus d. 19. q. 2. & dicit eam esse proba- bilem, quamuis non sequatur. Eandem sequitur Richardus Armacanus lib. 11. qq. Armeniacarum cap. 2. & Abulensis, 2. p. sui defensorij cap. 62.

Sed hæc sententia non potest admitti. Primò: Quia si plena potestas iurisdicctionis haberetur ex Ordinatione, Ecclesiã non posset eius executionẽ reddere irritam, quamuis posset prohibere: sicut non potest irritam facere executionem potestatis Confirmandi, Ordinandi, Consecrandi, Confe- rendi extremam Vnctionem; eò quòd hæc potesta- tes non sint collatæ ab Ecclesiã, vt causã princi- pali; sed à Christo per Sacramenta, Ecclesiã so- lum præbente ministerium, tanquam Christi in- strumentum. Secundò: Sequeretur, eum qui bona fide confiteretur Sacerdoti alieno, verè absolui. Nam ex parte Sacerdotis nihil deest, iuxta hanc sententiã, nec ex parte poenitentis: nam per ignorantiam & bonam fidem excusatur à trans- gressione præcepti Ecclesiæ, quo prohibemur alic- no confiteri sine licentiã proprii; ac proinde nul-

lum ponit impedimentum. Concedunt illi, eum absolui. Sed hoc est apertè contra Concilium Tridentinum fess. 14. c. 7. & contra Capit. *Si Episcopus*, de Poenitentijs & remissionibus in 6. Omit- to alias sententiã, quæ non tam re, quàm verbis & modo explicandi differunt.

Dicendum est, Per Ordinationem non dari plenam & formalem iurisdicctionem ad absoluendum: dari tamen virtuales: seu, quòd in idem redit, Dari in Ordinatione quidẽ omnem iurisdicctionem, quæ est necessaria ex parte efficientis, seu Iudicis ad ferendam sententiã; non tamen dari eam, quæ necessaria est ex parte materiæ.

Hanc sententiã in re tenet Nauarrus in Ca- none Placuit; de Poenitentia, dist. 6. num. 19. vbi ait, *Quemlibet Sacerdotem, cum Ordine insignitur, iurisdicctionem accipere in habitu absoluendi atque ligandi omnes, qui se ei legitime subiecerint:* esseque omnes Sacerdotes veluti Iudices Chartularios, id est, quibus concessã est à Principe potestas iudicandi causas illorum, qui se illis subiecerint: de qui- bus meminit Bartolus leg. 1. dig. de Iudicij nu. 7. Idem etiam tenet Paludanus dist. 17. quaest. 3. quem citat Nauarrus num. 26. & Antoninus 3. parte tit. 17. cap. 4. casu 3. & Angelus Verbo *Confessio* 3. num. 4. Eodem tendit sententia Caietani tom. 1. Opusc. 7. quaest. vnica, quamuis in modo loquendi non nihil peccet.

Probatur Primò: Omnis Sacerdos in Ordina- tione accipit potestatem absoluendi, quæ fundatur in caractere; vt patet ex verbis Domini Ioan. 20. Potestas autem absoluendi essentialiter est pote- stas iurisdicctionis: nam absoluere est actus iurisdicctionis. Ergo accipit quandam potestatem iurisdicctionis, nempe quatenus hæc necessaria est ex parte Iudicis, seu causæ efficientis. Sed quia non ita accipit hanc potestatem, vt possit exire in actũ, eò quòd non applicetur materiã, id est, quia non dantur simul subditi, in quos exerceatur, idẽo di- cimus hanc potestatem, non esse formalem & com- pletam iurisdicctionem, sed virtuales & incompletam, quæ tum completur, & fit formalis iurisdicctio, cum dantur subditi. Ratio est: quia formalis & completa potestas iurisdicctionis includit non so- lum auctoritatem iudicandi necessariam in Iudice, sed etiam subditos, tanquam terminum rela- tionis, quem hæc potestas respicit. Nam iurisdicctio non est nisi in subditos: vnde quando non habes subditos, non habes formalem iurisdicctio- nem, sed solum virtute & quasi in radice: sicut pereunte termino relationis perit formalis relatio ad illum terminum, solumque manet virtute, & fundamentaliter.

Probatur Secundò: Exemplo Regis & Episcopi non habentis subditos: Hi enim etsi habeant omnem auctoritatẽ, quæ ex parte Rectoris est nec- cessaria, tamen non habent formalem & comple- tam iurisdicctionem, sed solum virtute: sic tamen, vt hæc sponte resultat ex suo fundamentò positus subditis. Ergo simili modo Sacerdos recte con- cipi potest habere à Christo virtuales iurisdicctio- nem per suam Ordinationem; & hanc fieri completam & formalem absque aliã potestate ei datã, per hoc solum, quòd accipiat subditos à Pontifice. Et Confirmatur à simili, in Iudicibus Chartularijs, de quibus Nauarrus, qui omnes potestatem iudicandi habebant ab Imperatore; sed nullos habebant subditos, præter eos qui suas

8
Ex Ordinatione solum datur iurisdicctio virtualis & incompleta.

Hæc iurisdicctio non potest exire in actũ, nisi ei applicetur materiã.

Probatur exemplo Regis & Episcopi non habentis subditos.

Item Iudicis Chartularij.

V u u ij qui suas

6
Absque Iurisdicctione inualida est confessio.

Quid Iurisdicctio, quæ eius Actus.

7
Quidam sentent iurisdicctio- nem completam haberi ex Ordinatione.

Refelluntur.

qui suas causas ad ipsos sponte adferret: unde non habebat formalem & completam iurisdictionem, quæ includit subditos; sed virtuales & incompletam, quæ tamen complebatur hoc ipso solo, quod aliqui se illis subijcerent; qui tamen per hoc non dabant illis proprie vllam auctoritatem, cum hanc omnem haberent ab Imperatore, sicut Iudices Ordinarij, vel Delegati, sed solum seipfos eorum potestati præexistenti submittebant.

Probatum Tertio: Quia decebat, vt hæc potestas absoluendi à peccatis à solo Christo immediate penderet, vt pote quæ tota sit diuina, supra conditionem omnis creaturæ, iuxta illud Marci 2. v. 7. *Quis potest dimittere peccata, nisi solus Deus?*

11
Obiectio
ex modo
loquendi
quod Ec-
clesia dica-
tur conferre
potestatem
iurisdic-
tionis.

Solutur &
explicatur.

Dices: Doctores communiter distinguunt potestatem Ordinis, & potestatem Iurisdictionis; & hanc dicunt dari ab Ecclesia, illà à Christo: ergo falsum est, iurisdictionem virtuale necessariam ex parte Iudicis dari immediate à Christo. Confirmatur: quia solus Papa habet immediate à Christo iurisdictionem, ceteri omnes à Papà; vt alibi ostensum est ex communiore sententia Doctorum.

Respondeo Negando Consequentiam: Nā per potestatem Ordinis in proposito non potest aliud intelligi, quàm potestas remittendi peccata, quæ confertur per Ordinationem Sacerdotum, post potestatem consecrandi. Hæc autem potestas remittendi peccata, essentialiter, & intrinsecè est potestas iurisdictionis virtualis, seu incompletæ. Unde per potestatem iurisdictionis absolute intelligenda est iurdictio formalis & completa apud Doctores. Dicitur autem Ecclesia dare hanc formalem iurisdictionem, quia dat subditos, quibus completur iurdictio virtualis, quæ antea inerat Sacerdoti. Rectè enim dicitur dare iurisdictionem, qui dat subditos, seu materiam, sine qua non est completa iurdictio, quæ includit subditos: sicut rectè dicitur dare potestatem videndi, qui præbet lumen, vel obiectum, sine quo non potest fieri visio. Hinc tamen non sequitur, Ecclesiam dare aliquam partem potestatis sacerdotalis, quæ sit necessaria ex parte causæ efficientis; sed solum subijcere materiam, ratione cuius illa iurdictio, quæ inerat, completur.

DVBIVM IV.

Utrum fideles priuati, suâ auctoritate possint se subijcere cuius Sacerdoti, vt ab eo absoluantur?

12
Quidam
existimant.

P Aludanus & Antoninus supra, existimant iure diuino licuisse priuatis fidelibus se subijcere, cui vellent, eiusque iurisdictionem complere: sed hanc potestatem eis esse sublatam per Ecclesiam in Can. *Placuit*, de Pœnit. dist. 6. Idem etiam videtur sentire Nauarrus in eundem Canonem.

Respondeo: Omnino tenendū est, solum Pontificem iure diuino habere auctoritatem, materiā subijcendi huic potestati, eamque complendi.

Solus Papa
iure diuino
potest assi-
gnare sub-
ditos.

Probatum Primo: Quia si priuati haberent potestatem iure diuino cōstitendi cuiuslibet, Papa non potuisset eam generatim eripere; nec potuisset distinguere dioceses & parochias, sicut ab initio fecit. Probatum Secundo: Quorum Christus dedisset hanc potestatem, quā non erat conueniens eos vti? nam necessariū erat distingui dioceses & parochias ad vitandā confessionem. Probatum Tertio: Ecclesia non posset irritū reddere hoc Sacramentum, si iure diuino haberet hanc potestatem;

Nam reuerà tunc Sacerdotes haberent completā iurisdictionem à Christo, omnesque iure diuino essent subditi, iuxta sententiā Armacani superiori dubio refutatam. Probatum Quarto: Quia soli Petro, & Successoribus eius dictum est Ioannis 21. *Pasce oues meas, pasce agnos meos*; quibus verbis, eis solis data est potestas Ecclesiam vniuersalem gubernandi atque ad gubernationem Ecclesie maxime necessarium est, vt populus Christianus distribuatur sub Episcopis, & inferioribus Sacerdotibus, per quos immediate regatur. Hæc enim dispositio in gubernatione prima occurrit: cum enim Pontifex non possit per se immediate omnes regere, tenetur iure diuino adhibere Episcopos, & Sacerdotes etiam inferiores, eisque subditos attribucere. Itaque hæc vniuersalis distributio populi Christiani pertinet ad solum Romanum Pontificem. Unde sequitur, solum Pontificem posse seipsum, & omnes alios, cuius Sacerdoti subijcere, vt absolutio habeatur: alios quidem, auctoritate iurisdictionis, quam in omnes velut Pastor in oues habet; seipsum verò, quia Superiorem in terris, à quo regatur, non habet. Vbi tamen

Aduerte: Sicut Pontifex, quando alios subijcit Sacerdoti, non dat ei proprie iurisdictionem in illos, quatenus iurdictio ex parte Sacerdotis est necessaria; sed iurisdictioni incompletæ, quam Sacerdos iam habebat à Christo in omnes, applicat materiam, & fit iurdictio completa: ita dum seipsum subijcit Confessori, non dat ei iurisdictionem in se (vt enim nemo in seipsum iurisdictionem habet, sic nec alteri eā dare potest) sed seipsum applicat materiam iurisdictioni incompletæ, quæ Sacerdoti iam inerat: eo prorsus modo, quo priuati homines seipfos subijciebant Iudici Chartulario: non enim dabant ei iurisdictionem; sed iurisdictioni, quam ille habebat ab Imperatore, se materiam submittebant: ad quod faciendum non requiritur iurdictio, sed tantummodò libertas concessa, vel alteri non subdita. Unde singuli simili modo possent se subijcere Sacerdotibus, nisi iure diuino subiecti essent Pontifici, à quo in omnibus regi debent.

DVBIVM V.

Utrum, vt quis possit habere plenam iurisdictionem ad absoluendum à peccatis, requiratur approbatio Ordinarij?

R Espondeo & Dico Primo: Qui habent beneficium Parochiale, vel aliud cui est annexa animarū cura, his non opus est approbatione alia, sed ipso iure censentur approbati. Ratio est: Quia ipsum beneficium intrinsecè continet plenam iurisdictionem, ac proinde approbationem, quæ iurisdictioni supponitur. Quænam verò requirantur, vt quis tale beneficium possit obtinere, dictum est alibi ex Concilio Tridentino.

Dico Secundo: In ceteris omnibus, qui non habent ordinariam iurisdictionem, necessaria est approbatio Episcopi, vbi Concilium est promulgatum, ita vt sine illâ non videantur plenam iurisdictionem posse accipere. Patet ex Conc. Trident. sess. 23. c. 15. vbi sic dicitur: *Decernit S. Synodus, nullum, etiam Regularem, posse confessiones secularium, etiam sacerdotum audire, nec ad id idoneum reputari, nisi aut Parochiale beneficium, aut ab Episcopo per examen, si illis videbitur esse necessariū, aut alias idoneus iudicetur, & approbationem, quæ gratis datur, obtineat.* Vbi

Notandum

16
Sine approbatione an valeat Absolutio.

Notandum Primò: Hanc approbationem non complere quidè ipsius iurisdictionem, ita vt sine alia cõcessione possit absoluerè; sed requiri solum tanquam conditionè, vt possit ei plena iurisdictione dari: quæ conditio videtur ita esse necessaria, vt sine ea irrita sit absolutio; vt insinuat illud verbũ, non posse, quod plus videtur quàm, non licere. Et si fortasse contrarium non sit improbabile.

Tacita approbatio.

Notandum Secundò: Hoc ipso quo Episcopus iubet, vel permittit alicui confessiones audire, approbat illũ tacitè, nec alia approbatio requiritur.

Approbatio non requiritur ad confessiones Regularium.

Notandum Tertio: Ad Regularium confessiones audiendas non requiri Ordinarij approbationem: quia Concilium solum meminit confessiones seculariũ; vt etiam notauit Nauarrus c. 4. n. 7. Vnde Regulares Regularibus, etsi non approbatis ab Ordinario, possunt cõfiteri: similiter possunt cõfiteri secularibus Sacerdotibus, si potestatem habent cuius cõfidenti.

Si Episcopus nolit Regularè approbare, ipso iure approbatur.

Notandum Quarto: Probabile esse, si Episcopus Regularem nolit approbare, idque sine iustã causã, Regularem ipso facto censi approbatum à Pontifice. Colligitur ex Clementinã, Dudum; de Sepulturis, vbi dicit Pontifex; Si Pralati prafatis fratribus licentiam exhibere recusauerint, nos ex nunc ipsis, vt libere licitèq, confessiones audire valeant, de Apostolica Sedis plenitudine concedimus. Neque censi debet huic derogatum per Concilium Tridentinum, vt quidam dicunt, cum Concilium huius Clementinã mentionem non faciat, nec directè contrarium statuatur. Vide Nauarrum capite 27. num. 264.

17
Semel approbatus, censetur vbique approbatus.

Notandum Quintò: Probabile esse, sufficere semel esse approbatum, vt possit quis vbique eligi, nec requiri semper nouam approbationem, quotiescunque mutat dioccesim. Ita Henriq. lib. 3. de Penitent. cap. 6. qui pro hac sententia citat plurimos Doctores Theologos & Iurisperitos. Ratio est: Quia hæc approbatio non est collatio iurisdictionis, seu applicatio materiæ; sed solum est declaratio aptitudinis, vt ei possit materia applicari. Atqui vnus Episcopi declaratio est sufficiens, vt meritò ille vbique debeat haberi idoneus, cui plena iurisdictione detur, quamdiu non constat de contrario. Ergo non est opus noua approbatione in singulis Dioccesibus. Confirmatur; Quia si approbatio cuiusuis facultatis in Vniuersitatibus est sufficiens, vt approbatus vbique debeat censi idoneus ad docendum: cur non etiam approbatio Episcopi sufficiens sit, vt ille censetur vbique idoneus ad audiendas confessiones?

Obiectio.

Dices: Concilium dicit, Non reputari idoneum ad audiendas confessiones, nisi idoneus ab Episcopo iudicetur, & approbationem obtineat: ergo non sufficit idoneum iudicari ab vno Episcopo.

Solutio.

Respondeo Primò: Si Concilium voluit dicere, In singulis Dioccesibus debere approbati de nouo, cur id disertè non expressit? Cur eo modo loquendi vsus est, qui hoc tam obscure significaret, præfertim cum in nouo Iure statuendo clarè & disertè loqui oporteat? Respondeo Secundò: Illa verba commodè posse intelligi Respectiue; vt sensus sit; Nemo censetur idoneus, nisi approbatus ab Episcopo, id est, quisque à suo Episcopo, sub quo existit, iam est approbandus: alioqui oporteret quemuis approbati à pluribus Episcopis, quod nemo dixerit. Simili modo dicimus, Peccatorem non posseucharistiam percipere, nisi absolutum à Sacerdotibus.

Neque inde perturbatur Hierarchia, cū per hanc approbationem non detur iurisdictione.

Responsum ad Extrauag.

Nec obstat Extrauagans Bonifacij VIII. quæ incipit; Super cathedram. tit. de Sepulturis: vbi dicit, Fratres non debere audire extra ciuitatem, vel dioccesim, ad quam fuerint deputati: nam expressè ibidem addit, se velle vt non deputentur, nisi ad vnã ciuitatem: quod tamen non præcipit Concilium Tridentinum. Omitto quòd Parochus vbique censetur approbatus, vt ei possit vbique dari iurisdictione, vt plurimi Doctores fatentur: cur non etiam Religiosus, cui fauet priuilegium Clementis VII. & Pauli III. & Oraculum viue vocis Pij V. Hæc efficiunt hanc sententiam probabilem. Vbi tamen est alia consuetudo legitime præscripta, debet seruari.

18
An approbatio possit per Episcopus reuocari?

Aduertendum autem, hanc approbationem in ijs, qui pleno Iure Episcopo sunt subiecti, pro arbitrio Episcopi posse reuocari. Ratio est, Quia non solum approbatio, sed etiam tota iurisdictione illorum pendet à nutu & commissione Episcopi.

In ijs verò, qui sunt exempti, non potest reuocari sine graui causã. Ratio est, Quia hi immediate sunt subiecti Pontifici, & solum approbantur ab Episcopo, vt satisfiat decreto Superioris, scilicet Concilij Tridentini.

In Parochis etiam reuocari non potest, quia non habent eam propriè ab Episcopo, sed à Iure; nisi ob iustã causam suspendantur, vel priuentur.

DVBIVM VI.

Utrum cuius Sacerdos habeat plenam potestatem in Venialia? & vnde?

19
Quilibet sacerdos potest absoluerè in suis venialia.

Respondeo & Dico Primò: Quemuis Sacerdotem habere plenam potestatem in venialia, idque respectu cuiusuis. Est communis DD. Sed difficultas est, vnde habeant. Dominicus Soto dist. 18. quaest. 4. artic. 2. dicit hoc inde esse, quia ad venialia non requiritur iurisdictione. Sed hoc indubiè falsum est, nisi benignè accipiatur. Nam vbi est vera absolutio, ibi est verus actus Iudicialis, ac proinde vera Iurisdictione. Quod etiam inde patet, quia potest illi imponere præceptum expellendæ penitentia. Alij dicunt, omnes Sacerdotes habere hanc iurisdictionem concessu Ecclesie. Ita Ioannes Medina, Nauarrus, & quidam alij.

20
Idque Iure diuino.

Dico Secundò: Verius est hanc plenam potestatem haberi Iure diuino. Ita Melchior Canus par. 5. Relection. de Penitentia. Ruardus art. 3. pag. 146. Paludanus dist. 19. quaest. 2. Caietanus Tom. 1. Opusc. 7. quaest. vnicã. Idem sequitur ex sententia Soti, etsi non rectè loquatur; qui pro hac sententia citat D. Thomam dicentem, Quod remissio venialium sequatur potestatem Ordinis. Probatur Primò: Confessio venialium Iure diuino est libera: ergo credibile est, cuiuslibet eodem iure relictam libertatem cõfidenti cuiuslibet. Probatur Secundò: Quia venialia non possunt referuari à Superiore. Vnde non videmus hæc vnquam esse referuata. Ergo non potest inferioribus Sacerdotibus tolli potestas ab his absoluedi.

Dices: Si omnes Iure diuino haberent hanc potestatem, data illis esset Ioan. 20. Atqui si hæc data esset potestas in venialia, etiam esset data in mortifera, de quibus est potissimum sermo.

V u u iij Respondeo,

Respondeo, Negando Subsumptum: locus enim iste intelligendus est pro ratione materiæ, cui applicatur. Ibidem enim datur etiam Apostolis plenissima potestas in peccata omnium fidelium, absque aliâ humanâ concessione. Non tamen voluit Dominus idem intelligi de omnibus sacerdotibus. Idcirco enim dedit Ecclesiæ Spiritum sanctum, qui eam docuit quemadmodum Christi verba essent intelligenda.

D V B I V M VII.

Virum omnes Sacerdotes habeant plenam potestatem in peccata mortifera, aliâs ritè confessa?

²¹ **A**ffirmatur contra Sotum. **S**ortus supra negat: eò quod hæc peccata per se sunt materia necessaria.

Dico Primò: Longè probabilius est, omnes habere plenam potestatem in peccata mortifera, aliâs ritè confessa. Tenet Nauar. cap. 4. nu. 5. Caietanus in Summa, Verbo *Absolutio*, & alij passim.

Dico Secundò: Probabilius etiam est, hanc potestatem esse ex Iure Diuino, ita vt non requiratur concessio Ecclesiæ. Tenet Ruardus, Canus, & alij iam citati. Ratio eadem est, quæ de venialibus. Nec refert, quòd per se sint materia necessaria: quia postquam semel sunt ritè confessa, desinunt esse necessaria, & transeunt in materiam liberam.

D V B I V M VIII.

Virum quiuis Sacerdos possit absolvere quemuis fidelem in articulo mortis?

²² **A**ffirmatur. **R**espondeo & Dico Primò: Potest quiuis sacerdos quemuis fidelem absolvere in articulo mortis. Est communis Doctorum, habeturque ex Capitulo, *Pastoralis officij*; Titulo de Officio Iudicis ordinarij. Et ex Concilio Tridentino sess. 14. cap. 7. in *Ecclesia Dei*, inquit, *custoditum semper fuit, vt nulla in articulo mortis sit casuum reservatio; argue ideo omnes sacerdotes quoslibet penitentes à quibusvis peccatis & censuris absolvere possunt.* Vnde sequitur, etiam *præcis* non toleratis, id est, qui per sententiam sunt damnati, excommunicati, suspensi, aut interdicti, vel qui sunt notorij percussores Clerici, competere tunc istam potestatem, quamuis id quidam negent. Nam de omnibus omnino Sacerdotibus loquitur Concilium, nemine excepto. Tenet hoc D. Thomas hac qu. art. 6. (quamuis in 3. p. q. 82. art. 7. ad 2. excipiat hæreticos & schismaticos, dicens, Non posse hæreticos & schismaticos in articulo necessitatis alia Sacramenta, quàm Baptismum, ministrare.) Sed etiam his conceditur Sacramentum Pœnitentiæ. Idem docet Canus Relect. 8. Caietanus Verbo *Absolutio* §. *necessitas*. Ruardus art. 3. vbi pro hac sententia citat Siluestrum, Paludanum, & Capreolum. Denique Nauarrus c. 27. num. 272. cap. 27.

²³ **H**æc potestas est iuris diuini. Dico Secundò: Etsi probabile sit, Iure Diuino in hoc articulo omnes habere hanc potestatem: tamen probabilius est non haberi nisi tacitâ concessione Ecclesiæ. Prior pars probatur, Quia id absolutè tenet Ruardus supra, Durandus, Capreolus, Paludanus & Melchior Canus. Nec quidquam videtur ob stare, quod eam faciat improbabilem.

Altera tamen pars videtur verior, quam tenent ceteri ferè omnes Doctores, Sotus, Ioan. Medina, Nauarrus, & alij. Probatur: Quia Confessio peccatorum mortalium est necessaria: ergo sicut iurè Diuino non est relicta libertas ea cui libet confitendi, dum sani sumus; ita neque dum sumus in articulo mortis. Neque verendum est, ne Ecclesia tunc malignè nolit concedere, quia regitur à Spiritu sancto: sicut nec verendum est, ne denegat absolutionem ab excommunicatione infirmo ritè disposito, sine quâ absolutione non potest absolui à peccato.

D V B I V M IX.

An eandem potestatem habeant omnes Sacerdotes in periculo mortis: vt, dum instat prælium, periculosa tempestas, partus periculosus?

²⁴ **R**espondeo: Omnes habere. Vt rectè Siluester Verbo *Confessor*, i. qu. 6. puncto, 7. & Nauarrus supra cap. 26. nu. 26.

Probatur Primò: Quia Canones non distinguunt inter *Articulum mortis*, & *periculum*, vt patet in Capitulo, *Eos qui*, de Senten. excommunicat. in 6. vbi *Articulum mortis* dicitur, quod paulò post vocatur *periculum*.

Secundò: Priuilegia in materia fauorabili sunt amplianda, quamuis in odiosa sint restringenda: ergo hæc nomina in sua generali significatione accipienda sunt. Tertio: Quia si esset expectandus ipse articulus mortis, v.g. quando iam anima est exitura, vel quando nauis iam submergitur, plerique huiusmodi sine absolutione morerentur.

Notandum tamen est, eum qui in articulo vel periculo mortis fuit absolutus à censuris Superiori reseruatis, si euaserit, teneri primâ communitate sistere se Superiori; non quidem vt rursus absoluaatur, sed vt mandatis eius pareat. Ita præcipitur Capit. *Eos qui*, supra citato. Alioquin nisi id fecerit, reincidit in eandem excommunicationem, vt ibidem habetur.

Qui autem absolutus fuit tantummodo à censuris reseruatis, non habentibus annexam censuram, non tenetur se sistere, nec amplius confiteri: nullum enim Ius id statuit. Vide Nauarrum cap. 26. num. 26.

ARTICVLVS IV.

Virum necesse sit confiteri Proprio Sacerdoti?

ARTICVLVS V.

Virum quis ex priuilegio Superioris possit alteri confiteri?

²⁵ **N**otandum est, In decreto Concilij Lateranensis, *Omnis vtriusque sexus, vocari Proprium Sacerdotem*, Vel eum cui ex officio incumbit cura animarum, habetque Iurisdictionem ordinariam; qualis est Papa ad totam Ecclesiam, Episcopus ad suam Dioccesim, & Parochus ad suam Parochiam, Prælati Ordinum ad Religiosos sibi subditos, Decani ad suos Canonicos. Ita Sotus